

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНЕ

ПРЕТПЛАТА ИЗНОС: Месечно 4-50 драхме, тромесечно 13-50 драхми, годишње 54 драхми.

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Стан уредништва: улица Краља Петра бр. 70.

БРОЈ 15 лепта

Уређује ОДБОР

БРОЈ 15 лепта

ОФАНЗИВА СА ИНТРИГАМА

Неповерење Немаца у сопствену снагу

Неуспех немачке офанзиве на западу све је очигледнији. Свакога дана јављају се нови докази о томе. Ма да је најубедљивији доказ садашњи застој, јер застој не може друго да значи но немогућност напредовања, ипак су извесне појаве еклатантног доказа, да је непријатељев неуспех потпун и да има све знаке врло озбиљног пораза.

Сасвим тачно се казало: да је непријатељу време врло ограничено, да он жури, јер мора да жури и јер не сме да чека, зато што ће доцније имати посла са удвојеним снагама противника. С истих разлога он је пожурио са својом офанзивом; с истих разлога он је напао највећом жестином; с истих разлога он је избезумљено жртвовао стотине хиљада живота.

Непријатељ ипак није постигао успех. У времену је изгубио толико, да је приморан на продужење без активности, жртвујући један део времена у поновним припремама, да би извео нови покушај, да би наставио принуднопреринуте нападе. Он не сме да стане; он мора да напада, докле год не победи или пропадне. Другојаче му је пропадн извесна.

Не осећајући се довољно јак за постигнуће успеха осећајући, дакле, да је слабији него што је био у почетку офанзиве; свестан, најпосле, малаксалости своје, — непријатељ сада настоји да своју борбену моћ појача интригантским покушајима слаб-

љена мораласвојих противника. Њега заноси успех пацифистичке пропаганде у Русији и сад, предузимајући припреме за нов напад, покушава са пацифистичком офанзивом у Енглеској, а преко ове и у осталим савезничким државама.

Ствар је врло провидна. Друго се од безобзирног непријатеља, каква је оличен у пруском милитаризму, и не може очекивати.

Непотребно је нарочито наглашавати, да ли ова нова интригантсканепријатељска офанзива има каквих изгледа на успех. Меродавни савезнички кругови дочекали су по заслуги и осудили је на смрт у истом моменту кад се је и појавила. Због тога она и нема нарочитог значаја за ширу јавност, сем што је треба ценитикао један пропадан покушај. Већег значаја има за оцену положаја непријатеља, јер ова његова пацифистичка офанзива, уз претњу да ће на западни фронт довести и аустрijske трупе немачке и мађарске народности, најбољи је доказ о томе: да не може извојевати успех под садашњим околностима. Она, сем тога, скрива у себи непоуздање Немаца у сопствену снагу. Иако као кроз маглу, ипак се назире: да је поколебана дух немачке војске, па чак и немачких меродавних војничких фактора. За Немце ствар и сувише опасна!

А чиме се све ово може објаснити сем неуспехом Немаца у предузетој офанзиви? Да ли

треба других доказа за озбиљан немачки пораз на западу од ових и оваквих последица? Не! Непријатељ је претрпео страховит пораз, и сад му треба времена за опорављење. Сем тога потребна су му и нова средства, да би могао поновити покушај, јер је убеђен да ће, ако га под истим околностима покуша, претрпети коначан слом. То његово убеђење за нас је још једна гаранција, да овај свој слом непријатељ неће моћи избећи.

ПОЛИТИЧКЕ ВЕСТИ

Берн, 30. — Из Цариграда јављају: да се султан обратио кайзеру, молећи га да он лично интервенише у турско-бугарском конфликту у корист Турске.

Женева, 30. — Представници турског комитета »Јединство и Напредак« приспели су у Женеву у циљу преговарања са члановима старог режима и опозиције, молећи ове да се врате у Турску. Обезнани су им велики положаји.

Амстердам, 30. — Дописник »Ханделсблат« у Хагу јавља, да је наступила криза холандског кабинета, али да је ипак оставка његова за сада мало вероватна.

ВОЈНА СИТУАЦИЈА

Недељни амерички коминике

Лондон, 30. априла Амерички недељни коминике о војној ситуацији јавља: да се немачки главни штаб жури да нађе солучију борбе. У том међувремену Савезници су појачали своје фронтне великим резервама, док Немци не могу повићи све своје трупе са источног фронта, пошто ситуација у Русији и Укра-

јини може да изазове непријатна изненађења. Франци се на италијанском фронту неће за сад да брину. Она зависи од политичке ситуације у Аустрији. На македонском фронту била је јака активност авијације. Услед ње вртљивост није било великих промена на фронту у Месопотамији. Пратећена су турска појачања у Палестини.

СУМЊИВИ РАЗЛОЗИ

Зашто Аустријанци не предузимају акцију

Цирах, 30. априла Аустријски генерал Пфланцер Балтен, интервјуисан од дописника *Прагер Тагеблат* о офанзиви против Италије, изјавио је: да не зна да ли ће се офанзива предузети. »Ствар је — рекао је даље — врло поверљиве природе. Аустријске трупе морају се спустити у равницу. Али су планирали још застрепаног и напредовање трупа наишло би на огромне тешкоће. Напредовање би се омогућило једино употребом лавина топова; тешке батерије не могуће повући на те положаје. А ни комора не би могла слободно да се креће«.

Најпосле је Пфланцер Балтен додао да ни Италија не може предузети офанзиву под једнаким климатским и теренским приликама.

ЈОШ ЈЕДАН ПРОТЕСТ

Максималисти противу Немачке

Москва, 30. априла Максималистичка влада упутила је преко свога представника у Берлину, Јова, немачкој влади следећи протест: »Мир у Брест-Литовску треба да успостави односе између републике Сојета и немачке владе. Влада је предузела све ме-

ре да се клаузуле уговора систематски изврше. Али, у ствари и поред тога уговора, напредовање немачких трупа и даље траје. Оне су заузеле Орел, Курск и Воронеж и продале у Торид. Немачке војне власти конфисковале су сва имања руског министарства војног северно од Финске.

Због таквог стања ствари, максималистичка влада приморана је да мобилише потребну војску ради обезбеђења слободе и независности руске револуције, пошто је уверена да не може да постигне резултате предвиђене уговором у Брест-Литовску«.

БУГАРСКИ АПЕТИТИ

Турско-бугарско риралство

Париз, 30. априла Дописник *Журнал де Деба* у Берну јавља: да немачки листови пишу о тешкоћама неспоразума између Бугарске и њених савезника. Бугарска влада тражила је компензације у замену за стварање кондоминијума у Северној Добруци. Тражене компензације имале би се састојати у томе, да се Бугарској пружи могућност да анектира јужну Албанију и Солун.

Централне силе енергично су одбиле ове бугарске захтеве, обећавајући јој при том извесне накнаде у острвима Средоземног мора. Бугарска је онда одбила да учини ма какве уступке Турској, изјављујући да неће ни да говори о исправци границе према отоманској царевини.

Немачка је по том предложила своју интервенцију. Килман је тражио од Бугара, да се врати Турској део обала Марице од предграђа Једрена до близу Димитике.

Министар Тончев, да не би прекинуо преговоре, тражио је, да се Турска од-

рече свију компензација, ако Бугарска не оствари друга завојевања сем Добруце. Ово се, вероватно, тиче Македоније. Турска је енергично одбила ово бугарско тражење.

Овакво држање турске владе изазвало је у бугарским политичким круговима извесно негодовање.

Дописник закључује, да Немачка мора да усвоји један од ова два система: или да одржи балканску равнотежу коју Турска жели по сваку цену да оствари, или да омогући превласт Бугара на Балкану.

ПОКУШАЈ ПРЕВАРЕ

Немачки предлози о миру

Лондон, 30. — Прекрјуче је у Горњем Дому претресана немачка пацифистичка пропаганда у Енглеској. Лорд Керсон, одговарајући на разна питања у току дебате, изјавио је: »Идеје нашег становништва познате су. Наш раднички свет има тачне погледе. Од почетка рата Савезници су увек тражили могућности да се овај рат на достојан начин заврше. Навише се ни један Савезник није непријатељски показао према предлозима о миру пре него их непријатељ достави. Савезници су били сложни

у томе да се заинтересују и претресају предлоге одговорних немачких кругова који би искрено приступили раду на споразуму. Али тога није било. Немачке понуде о миру угрожавале су безбедност наше земље и нашу част.

Сви знају да је мир компромиса немогућ, пошто Немачка преживљује најкритичнију фазу у историји. Обмана је вероватна, да би могао изаћи мир из преговора који би се данас водили. Уговори у Брест-Литовску и Букурешту дају нам јасну директиву за наше одредење. Наша девиза је следећа: Немогућ је сваки покушај за трајан и достојан мир, докле год у Немачкој влада милитаристички дух.

Атина, 30. — Савезнички политички кругови саопштили су уреднику *Патриса* своје утиске о условима мира, које је Немачка поднела енглеском министру спољних послова. Њихови су утисци у главном следећи: »Немачки услови о миру не могу се усвојити, јер изгледа да их Немачка нуди као победилац. Не могуће је искључено. Није могуће узети у обзир садашње њене подуне још ни зато што оне не пружају никакав услов за макаква споразум«.

ЈЕДНА ХУМАНА УСТАНОВА

Санаторијум за лечење наших грудоболних у Француској

У Француској има наших 8—10.000 болесника, међу којима је констатовано преко 30% грудоболних. За ове наше грудоболне болеснике заинтересовала су се два велика добротворна друштва: Комитет Шотландских Жена и Амерички Црвени Крст.

Благодарећи нашим санитетским представницима у Француској и са великим

саучешћем, према нашем свету, написаним извештајима г-ђе Ане Робертсон, изасланице Комитета Шотландских Жена, и г-ђе Фрилеснике заинтересовала су се два велика добротворна друштва: Комитет Шотландских Жена и Амерички Црвени Крст. Благодарјећим нашим санитетским представницима у Француској и са великим

САОПШТЕЊА

— Милан П. Васић свештеник извештава пријатеље и рођаке, да је његовог зета Живојина Ј. Шобића народног посланика на Крфу, задесила велика туга и жалост, што му је 20. марта ове год. у Липољесту — Мачва — умрла ћерка Вукосава, у најбољем цвету своје младости у 19-ој год. Није било среће да сачека свога оца и да му да прилике, да после патње по страноме свету, види и дочека веселе и удомљене миле своје кћери Вукосаве.

Извештавајући пријатеље молимо за саучешће, а свевишег Бога да подари рајског насиље пок. Вукосави.

— Садубоким родитељским болом извештавам своје сроднике, пријатеље и другове, да сам добио тужну вест

из наше узвишене и напалене Србије, да је наше најмилије дете а најјлава ћерка Олгица — Олга испустила своју авелску душу заклопивши њене миле очнице за навек 5.ог марта 1918 год. у најлепшем цвету своје младости у 17-тој години, у Валеу у загрљају једине тужне мајке и сестара, а далеко, далеко од милог јој брата Момчила ђака у Русији и тужног њеног тате, који ће је вечито оплакивати, као и њена мила мама Перса, сестре Милица, Вукосава, Стана, Милка и брат Момчило, са осталом многобројном фамилијом.

Ожалостњени: отац Владимир Стевановић, артиљеријски мајор, В.П. 801. 3-3

ПОШТА ЗА СРБИЈУ

— Лазар Р. Петровић, 3—1 п. 44, извештава мајку Јелу у Наталинцима да је жив и здрав: он, Радомир, Драгомир, Иван, Миросав, Вукосав Петровић, Вели-

мир, Петар, Живојин, Драгутин и Милутин Коларовић, Витомир, Радомир, Миленко, Леса, Душан Благојевић, Драгомир Јурчија, Воја и Миладин, Андрија, Јован, Милија Матић, Милија Доцић, Михаило Жабарац, Михаило и браћа му. Сви моле за одговор.

— Момир Ђ. Стојадиновић, 1—2 п. 48, извештава оца Ђорђа Стојадиновића из села Жранице срез жупски округ крушевачки да је жив и здрав и моли за одговор.

— Светозар К. Стојиљковић брд. артилер. пук п. 603 извештава оца Костатина у селу Липовцу срез власотиначки, врањски, да су живи и здрави: он, Милутин Савић, Јован, Милан Благоје и Арса Миленковић, Јосиф Коцић, Милан и Зарија Мишић, Милаило, Сима и Дама Стаменковић, Коста Рајковић, Сретен, Јован, Павла Стан-

ковић, Алекса Златановић, Александер Г. Маринковић, Алекса Крстић, Илија Бурић, Влајко Таевић и Николе, сви из истог села. Сви моле за извештај о својим породицама.

— Давид М. Марковић, санитетско одељење п. 84, моли Косту Хаџи Видојковића у Параћину, да извезе његову жану Живку Марковић, у селу Плани, ср. параћински, да је жив и здрав и моли за одговор.

— Петар Голубовић штаб арт. п. 711 извештава своју породицу у селу Бобову срез ресавски округ мошавски да је здраво са братом Ђорђем и моли за што скорорији одговор.

— Драгутин Т. Ракић, пошта 216, извештава жену Драгињу Д. Ракић у селу Змиљак округ подрински да је здраво са Живаном и Остојом. — Драгутин Стефановић,

чувар пруге V секције, пошта 999, јавља своје оцу Радивоју Стевановићу у селу Моштаници, срез пчињски округ врањски, да је жив и здрав као и Велимир Савић, Ђорђе Стојић, Манасије Ристић, Алекса Стаменковић, Цветко Стефановић, Божин Стојаковић, Трајко Николић, Цветан Мишић, Гаврило Мишић и Никола Стаменковић. Сви моле за одговор о својима.

— Сретен В. Лукић, телеграф. одељење пошта 504, извештава оца Васу Лукића у селу Карабулово, срез неготински округ крајински да је жив и здрав и моли за одговор.

— Живојин Жарковић, 3—2 III позива пошта 7 извештава своју породицу у селу Бачевце, срез и округ ваљевски да је жив и здрав и моли за одговор.

— Младен Радовић, 2—2 батерија пошта 603,

извештава Јакова Веселиновића, трговца из Валева да је здраво са сином Раденком, братом Урошем и синовцем Драгошем који је у школу. Моли за одговор о свима.

— Милутин М. Пантелић, из Гуче, јавља Раду П. Драшковићу, из Гуче да је здраво и моли за одговор.

— Радивоје Љ. Матејић, 1—2 пошта 60, извештава свога таста Милана Урошевића у селу Мелудужју, Младеновац, да је са шураком Тихомиром и Владимиром жив и здрав и моли за одговор.

— Никола Димитрашковић, пошта 216 извештава таста Јона Апанића, у селу Михаиловцу, срез брзопалановачки округ крајински да је здраво са Јованом и моли за одговор.

— Миладин М. Станковић обезник 2—2, пошта

60 извештава жену Лену у селу Сараорцима, Смедереву, да је здраво и моли за одговор.

— Милутин М. Пантелић из Гуче, извештава свога зета Чедомира Петровића, као и сестру у селу Градавићу — Ариље, да је здраво и моли за што скорорији одговор и фотографију.

— Велимир Т. Зећевић, 1—1 пошта 88, извештава своју фамилију у селу Масковци срез моривачки округ чачански, да је жив и здрав као и Милорад и Радомир. Моли за одговор.

— Велица П. Лазић, 4 митраљ. одељење пошта 16, моли суд општине заваљанске, срез рачански округ руднички, да га извести о његовој фамилији и јави јој да је жив и здрав.

